

**Vijfde vooruitgangsrapport over de overgang
naar SEPA in België**

**Steering Committee over de Toekomst van de
Betaalmiddelen**

SEPA Werkgroep

Juni 2013

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Verordening betreffende de einddatum voor de migratie naar Europese domiciliëringen en overschrijvingen: stand van zaken	5
3	De communicatie over SEPA	9
3.1	In België	9
3.1.1	De Nationale Bank	9
3.1.2	De financiële sector	11
3.1.3	De ondernemingen	12
3.1.4	De consumenten	12
3.2	In Europa	12
4	De migratie naar de SEPA Credit Transfer (SCT) en de SEPA Debit Transfer (SDD)	15
4.1	Migratie naar de Europese overschrijving (SEPA Credit Transfer - SCT)	15
4.1.1	In België	15
4.1.2	In Europa	16
4.2	Migratie naar de Europese domiciliëring (SEPA Direct Debit-SDD)	17
4.2.1	In België	17
4.2.2	In Europa	20
4.2.3	Het elektronisch mandaat	21
5	De governance van het project	22
6	De toekomst van SEPA	23
6.1	Herziening van de Richtlijn over de betalingsdiensten	23
6.2	Verordening betreffende de uitwisselingskosten voor kaarttransacties	23
6.3	De Europese betaalkaart	24
6.4	Vernieuwingen	24
7	Besluit	25
	Bijlage: Perscommuniqué ECOFIN	27

Tabellen

TABEL 1:	Uitzonderingsaanvragen per land	7
TABEL 2:	Overzicht van de NBB-communicatie	10
TABEL 3:	Overzicht van de FEBELFIN-communicatie	11
TABEL 4:	Overzicht van de ECB-communicatie	13
TABEL 5:	Overzicht van de EPC-communicatie	14

Grafieken

GRAFIEK 1:	Overschrijvingen in het SEPA-formaat (2008 - maart 2013)	15
GRAFIEK 2:	Overschrijvingen in het SEPA-formaat (2008 - februari 2013)	16
GRAFIEK 3:	Nationale domiciliëringen in het SEPA-formaat (juli 2012 - maart 2013)	18
GRAFIEK 4:	Nationale en grensoverschrijdende SDD (oktober 2011 - maart 2013)	19
GRAFIEK 5:	Domiciliëringen in het SEPA-formaat (2009 - februari 2013)	20

1 INLEIDING

Om de leestijd in te perken werden de kerngegevens, zoals hier, in het grijs aangeduid.

Dit rapport kwam tot stand door de inbreng van de verschillende maatschappelijke actoren die in België betrokken zijn bij de overgang naar SEPA, de "Single Euro Payments Area" of eengemaakte euro-betalingsruimte¹. Dit vijfde vooruitgangsrapport biedt een overzicht van de vorderingen in het vlak van SEPA in België.

De tijdspanne tussen dit rapport en het vorige is korter dan tussen de voorgaande rapporten omwille van de verankering van 1 februari 2014 als einddatum voor de migratie naar de Europese domiciliëringen en overschrijvingen.

De objectieven van SEPA werden in vorige rapporten uitvoerig beschreven. Het einddoel van SEPA bestaat erin dat alle economische actoren (ondernemingen, consumenten en openbare diensten) binnen de SEPA-zone even vlot, veilig en doeltreffend betalingen kunnen uitvoeren als op nationaal niveau.

De organisatie van SEPA in België werd reeds nauwgezet omschreven in de vorige vooruitgangsrapporten. Het "Steering Committee voor de toekomst van de betaalmiddelen" is het overlegorgaan dat alle economische actoren (banksector, ondernemingen, consumentenverenigingen en openbare diensten) samenbrengt om te waken over de goede opvolging van de migratie naar SEPA. Onder het voorzitterschap van de gouverneur van de Nationale Bank van België (NBB) brengt het Steering Committee alle betrokken partijen samen om de overgang naar SEPA in België zo efficiënt mogelijk te organiseren.

Hoofdstuk 2 behandelt het juridisch kader van SEPA, legt de nadruk op de praktische gevolgen van de Verordening betreffende de einddatum voor de migratie en bevestigt dat België zich op geen enkele uitzondering voorzien in deze Verordening, zal beroepen.

Hoofdstuk 3 beschrijft de initiatieven inzake communicatie genomen door de verschillende sectoren betrokken bij de migratie, dit zowel op Belgisch als op Europees vlak. Deze initiatieven verhogen de betere bekendheid van het project en de gevolgen ervan voor de verschillende betrokkenen, dit om de migratie naar de Europese betaalmiddelen tegen 1 februari 2014 te verzekeren.

In hoofdstuk 4 wordt de evolutie van de migratie naar de Europese domiciliëringen en overschrijvingen in België beschreven en vergeleken met deze in de rest van Europa.

Hoofdstuk 5 wordt toegespitst op de governance van het project in Europa. In juni van dit jaar zal de Europese commissie zich buigen over de herziening van de opdracht en de objectieven van de SEPA-council.

Om af te sluiten wordt in het laatste hoofdstuk van dit rapport ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen binnen SEPA die het gevolg zijn van nieuwe wetgevingen (herziening van de Richtlijn over de betalingsdiensten en reglementering van de multilaterale uitwisselingsvergoedingen) of van marktinitiatieven zoals betalingen via smartphone of het internet.

¹ De landen van de SEPA-zone zijn de Lidstaten van de Europese Unie (EU), IJsland, Liechtenstein, Monaco, Noorwegen en Zwitserland. Krachtens Artikel 299 van het Verdrag van Rome worden een aantal gebieden hiermee gelijkgesteld. Het betreft de Franse overzeese gebieden (Martinique, Guadeloupe, Guyana en Réunion), Gibraltar (Verenigd Koninkrijk), de Azoren en Madeira (Portugal), de Canarische Eilanden (Spanje) en de Åland Eilanden (Finland). Vijf van deze gebieden beschikken over een eigen ISO-code. In totaal komen in SEPA 37 ISO-landencodes voor. Een operatie is pas een SEPA-transactie indien ze plaatsvindt tussen twee banken waarvan de Bank Identifier Code (BIC) één van deze 37 ISO-landencodes bevat.

2 VERORDENING BETREFFENDE DE EINDDATUM VOOR DE MIGRATIE NAAR EUROPESE DOMICILIËRINGS- EN OVERSCHRIJVINGEN: STAND VAN ZAKEN

Op 14 maart 2012 bekrachtigden het Europees Parlement en de Raad de "Verordening nr 260/2012 tot vaststelling van technische vereisten voor overmakingen en automatische afschrijvingen in euro" (hierna de Verordening). Hierbij werd 1 februari 2014 bepaald als datum waarop de overschrijvingen en domiciliëringen moeten uitgevoerd worden overeenkomstig de technische voorschriften van de Verordening (dit is volgens de SEPA-standaarden).

De voortgang van de migratie naar Europese schema's voor overschrijvingen en domiciliëringen verschilt van de ene Lidstaat tot de andere. Desalniettemin werd een streefdatum vastgelegd om te vermijden dat er een SEPA met twee snelheden zou ontstaan die verwarring zou stichten bij de consumenten en andere gebruikers.

Daarom bepaalt de Verordening **1 februari 2014** als datum waarop de overschrijvingen en domiciliëringen moeten uitgevoerd worden overeenkomstig de technische voorschriften van de Verordening. Concreet moeten overal in Europa de nationale formaten voor overschrijvingen en domiciliëringen worden vervangen door de SEPA-formaten.

De Verordening voert meer bepaald volgende elementen in:

- **1 februari 2014 wordt verankerd als einddatum** voor de omschakeling van de nationale overschrijvingen in euro en van de nationale domiciliëringsschema's naar respectievelijk Europese overschrijvingen (SEPA Credit Transfers - SCT) en Europese domiciliëringen (SEPA Direct Debits - SDD).
- De **ISO20022 XML**-standaard zal in de interbancaire omgeving moeten gebruikt worden als formaat voor de berichten. Hetzelfde geldt voor bepaalde betalingsdienstgebruikers bij het verzenden of ontvangen van betalingsbestanden.
- De **Business Identifier Code (BIC)**: Weglaten van de verplichting voor de betalingsdienstgebruiker van het vermelden van de BIC bij het opstellen van een betaling.
- De betalingsystemen moeten **technisch interoperabel** zijn door het gebruik van standaarden ontwikkeld door internationale of Europese instellingen voor standaardisering.
- De aanbieders van betalingsdiensten die nationale overschrijvingen en domiciliëringen verwerken moeten vanuit gelijk welk land van de Unie **bereikbaar** zijn voor gelijkaardige operaties in Europees formaat.
- De **multilaterale uitwisselingsvergoedingen (MIF)** zullen stelselmatig verdwijnen voor domiciliëringen, behalve de kosten voor retourtransacties en dit onder voorbehoud van welbepaalde voorwaarden.
- De Verordening voorziet in een reeks bijkomende **maatregelen voor de bescherming van de consument** bij het gebruik van domiciliëringen.
- De maatregelen inzake de **bereikbaarheid voor betalingen** zullen de betalingsdienstgebruikers toelaten het land te kiezen waar zij hun betaalrekeningen wensen aan te houden.

In artikel 16 van de Verordening worden overgangsmaatregelen en uitzonderingen voorzien. Tot op heden heeft België geen uitstel of uitzonderingen gevraagd. Alle hierboven opgesomde elementen zullen ten laatste op 1 februari 2014 van kracht zijn. De Belgische bankgemeenschap werkt reeds aan het uitfaseren van de nationale overschrijvingen en domiciliëringen.

Artikel 16 van de Verordening bepaalt een reeks overgangsmaatregelen en uitzonderingen. De overgangsmaatregelen betreffen meestal landen die niet de euro als munt gebruiken maar wel

betalingendiensten in euro aanbieden. Hierdoor beschikken zij over een ruimere tijdspanne voor het realiseren van de migratie naar de SEPA-betalingsinstrumenten, met name tot 1 februari 2016.

Meer specifiek kunnen de betalingsdienstaanbieders de consumenten op grond van de Verordening conversiediensten aanbieden voor nationale betalingen waarbij tot 1 februari 2016 het BBAN verder mag gebruikt worden in plaats van het IBAN. In België zal de communicatie van het IBAN naar de gebruikers van betalingsdiensten toe opgedreven worden. Verder onderzoekt de Belgische bankgemeenschap hoe bepaalde communicatiekanalen zoals e-banking of phone-banking stelselmatig kunnen aangepast worden om vanaf 1 februari 2014 enkel nog het IBAN te behouden als unieke identificatie van de rekening.

De Lidstaten kunnen de mogelijkheid voorzien om, wanneer betalingsdienstaanbieders individuele overschrijvingen of domiciliëringen groeperen voor verzending of ontvangst, tot 1 februari 2016 af te wijken van de verplichting om de voorgeschreven standaarden, met name de ISO 20022 XML-norm te gebruiken.

In België zullen de betalingsdienstaanbieders de gebruikers begeleiden bij het bewerkstelligen van de wijzigingen om zich zonder vertraging aan de vereisten aan te passen. Wanneer een betalingsdienstgebruiker er zijn aanbieder om vraagt, zal deze hem vanaf 1 februari 2014 bestanden leveren volgens de nieuwe norm.

"Nicheproducten", zoals overschrijvingen of domiciliëringen met een marktaandeel kleiner dan 10 % van het totale aantal operaties, mogen door de Lidstaten tot 1 februari 2016 toegelaten worden.

Ook kaartbetalingen aan een verkooppunteindstation, die aan de basis liggen van een domiciliëring kunnen worden uitgesteld. In België werd geen enkel nicheproduct geïdentificeerd en bestaan geen betalingsoperaties van het tweede type.

Er kan ook een afwijking gevraagd worden op het gebruik van de verplichte formaten bij gegroepeerde transmissies van individuele betalingen door gebruikers die geen consumenten of micro-ondernemingen zijn.

Tot op heden is er in België geen vraag in die zin.

Tot slot kunnen de Lidstaten voor nationale betalingen de verplichting inzake het mededelen van de BIC uitstellen. Met andere woorden, de verplichting voor de gebruiker om de BIC op te geven kan voortlopen tot 1 februari 2016. Ook in dit vlak heeft België geen enkele uitzonderingsaanvraag ingediend bij de Commissie.

De toekomstige versie van de interbancaire schema's zal toelaten om de code al dan niet op te geven.

De uitzonderingsaanvragen gericht aan de Commissie bleven relatief beperkt (cf. onderstaande samenvattende tabel).

TABEL 1: Uitzonderingsaanvragen per land

	AU	BE	CY	ES	FI	FR	GE	GR	IR	IT	LU	MA	NE	PO	SK	SL	SP
End dates																	
End date for credit transfers in euro area Member States earlier than 1 Feb.2014?	No	No	No	No	Yes	No	No	No	No	No	No	No	No	No	No	Yes	No
End date for direct debits in euro area Member States earlier than 1 Feb.2014?	No	No	No	No	No	No	No	No	No	No	No	No	No	No	No	Yes	No
Multilateral interchange fees for national direct debits until 1 Feb. 2017?	No	Yes		No	No	Yes	No	-	-	Yes	-	-	No	Yes	No	No	No
Conversion services and waivers																	
Are PSPs allowed to offer consumers conversion services to IBAN for national transactions until 1 Feb. 2016?	No	No	Yes	Yes	No	No	Yes	No	No	Yes	No	No	No	?	Yes	No	Yes
Is there a waiver until 1 Feb. 2016 for niche products?	Yes	No	Yes...	-	No	Yes	No	Yes	No	Yes	No	No	No	?	-	No	Yes
Is there a waiver until 1 Feb. 2016 for card payments resulting in a direct debit?	Yes	No	-	-	No	No	Yes	No	No	No	No	No	No	No	-	No	No
Is there a waiver until 1 Feb. 2016 for use of the ISO 20022 XML format for individual credit transfers or bundled direct debits in batches?	No	No	yes	Yes	No	No	No	Yes	No	Yes	No	No	No	?	Yes	No	Yes
Is there a waiver until 1 Feb. 2016 allowing continued use of the PSP's BIC for national credit transfers?	No	No	yes	No	No	No	No	Yes	Yes	No	No	Yes	No	?	No	No	No
Is there a waiver until 1 Feb. 2016 allowing continued use of the PSP's BIC for national direct debits?	No	No	yes	No	No	No	No	Yes	Yes	No	No	Yes	No	?	No	No	No

Verder omvat deze Verordening een reeks bijkomende maatregelen voor een betere bescherming van de consument bij het gebruik van domiciliëringen.

Het Rulebook van de EPC² dat de interbancaire standaarden bepaalt voor de SDD (SEPA Direct Debits) zal aangepast worden om rekening te houden met de bijkomende vereisten van de Verordening. In de praktijk moet de betaler het recht hebben opdracht te geven aan zijn betalingsdienstaanbieder:

- om de invorderingen te beperken tot een zeker bedrag en/of een zekere periodiciteit;
- om, wanneer het mandaat voor een betalingsschema geen recht tot terugbetaling voorziet, iedere invordering te controleren en om vooraleer de betaalrekening te debiteren, te controleren of het bedrag en de periodiciteit van de invordering overeenstemmen met het bedrag en de periodiciteit opgenomen in het mandaat op grond van de mandaatgegevens;
- om het bedrag van gelijk welke invordering op de betaalrekening te blokkeren wanneer deze afkomstig is van één of meerdere specifieke begunstigden ("black list"), of, om enkel invorderingen toe te laten afkomstig van één of meerdere specifieke begunstigden ("white list").

De Belgische bankgemeenschap bespreekt momenteel de invoering van deze bijkomende verplichtingen om er op nationaal vlak een geharmoniseerde versie van aan te bieden, dit ten laatste op 1 februari 2014.

Tot slot voorziet deze Verordening ook in het definiëren van bevoegde autoriteiten op nationaal vlak en in het toepassen van sancties in geval van niet-naleving van de bepalingen.

In het voorontwerp van wet ter uitvoering van de Verordening worden de toezichthoudende autoriteiten aangeduid en wordt een procedure voor een buitengerechtelijke geschillenregeling voorzien.

De nieuwe bepalingen van de Verordening regelen niet enkel de relaties tussen de betalingsdienstaanbieder en de betalingsdienstgebruiker maar ook de technische voorwaarden voor de uitvoering van de betalingsopdrachten (overschrijvingen en domiciliëringen) door de betalingsdienstaanbieder. Daarom is het ook logisch dat het gros van de bepalingen van de Verordening onder de bevoegdheid valt van de FOD-Economie.

Eén van de artikelen van de Verordening betreft de interoperabiliteit en legt in dit opzicht verplichtingen op aan de betalingssdienstaanbieders en de operatoren van detailbetalingssystemen. Het is dus waarschijnlijk de Nationale Bank die de controle met betrekking tot dit artikel zal uitvoeren.

² Het EPC is een coördinatie- en beslissingsorgaan van de banksector op Europees niveau, bevoegd voor betalingen.

3 DE COMMUNICATIE OVER SEPA

De einddatum voor de realisatie van de migratie naar de Europese schema's voor overschrijvingen en domiciliëringen nadert met rasse schreden. De aandacht van iedere betrokkene in deze procedure dient te worden aangescherpt door de nog te leveren inspanningen te benadrukken.

Punt 15 van deze Verordening benadrukt het belang van de communicatie over de migratie naar de Europese overschrijvingen en domiciliëringen (SEPA):

"Het is van het grootste belang dat alle actoren, en met name burgers van de Unie, goed en tijdig worden geïnformeerd, zodat ze volledig zijn voorbereid op de veranderingen die de SEPA met zich meebrengt. Belangrijke belanghebbenden zoals betalingsdienstaanbieders, overheden en nationale centrale banken, alsmede andere intensieve gebruikers van geregelde betalingen, moeten daarom specifieke en uitgebreide voorlichtingscampagnes voeren die in verhouding staan tot de behoeften en toegesneden zijn op hun publiek, teneinde de publieke bewustwording te verhogen en burgers voor te bereiden op de invoering van de SEPA. Met name moeten de burgers vertrouwd worden gemaakt met de overstap van BBAN's naar IBAN's. Dergelijke voorlichtingscampagnes kunnen het best worden gecoördineerd door nationale SEPA-coördinatiecomités."

De publicatie van de Europese Verordening, met de einddatum voor de migratie naar de Europese domiciliëringen en overschrijvingen, laat een vlottere en gerichte communicatie toe. Zo werden een reeks maatregelen uitgevaardigd om de promotie van het project op nationaal en Europees vlak te versterken. Thans dient de draagkracht van deze initiatieven bij elk van de betrokken actoren te worden geëvalueerd, dit in het bijzonder bij de kleine- en middelgrote ondernemingen.

3.1 IN BELGIË

3.1.1 DE NATIONALE BANK

De Nationale Bank heeft als promotor van de migratie naar SEPA de organisatie van doelgerichte vergaderingen opgedreven om aan de specifieke vragen van de deelnemers te beantwoorden.

Als voorzitter van het Steering Committee over de Toekomst van de Betaalmiddelen werd de Nationale Bank belast met de opvolging van de voortgang van SEPA bij de verschillende actoren en met het waken over de coherente aanpak van de inspanningen in het vlak van de communicatie. De migratie naar SEPA kan pas slagen indien alle geledingen voldoende inspanning leveren om de informatie over SEPA binnen een redelijke tijdspanne te verspreiden. Daarom moeten de verschillende actoren zich engageren om de nodige inspanningen te leveren in het vlak van de communicatie naar hun tegenpartijen.

Tijdens de vorige vergadering van dit Steering Committee werden alle aanwezige instellingen uitgenodigd om een korte vragenlijst te beantwoorden over de genomen maatregelen in het vlak van de communicatie over SEPA en, in het bijzonder, over de einddatum voor de migratie van overschrijvingen en domiciliëringen.

Het resultaat van de rondvraag getuigt van grote verschillen binnen dezelfde categorie ondervraagden, of het nu openbare diensten, consumenten, financiële of niet-financiële instellingen waren. De vraag stelt zich of het noodzakelijk is een grootschalige communicatie op het getouw te zetten in samenwerking met de financiële en openbare sector.

Anderzijds heeft de Nationale Bank, nog steeds in haar rol van promotor van de SEPA-migratie, de organisatie van doelgerichte vergaderingen per type deelnemer opgedreven om beter te antwoorden op iedere specifieke vraag. Deze informatiesessies werden onlangs prioritair toegespitst op de meer complexe migratie naar de Europese domiciliëring. Dit jaar werd in januari een eerste sessie georganiseerd voor de 40 grootste ondernemingen inzake het gebruik van domiciliëringen. In april ging een sessie door voor de 150 volgende ondernemingen. Nog in april werd een sessie georganiseerd specifiek voor de leveranciers van softwares voor logistieke en financiële planning (ERP). Al deze sessies werden gekenmerkt door precieze vragen en een grote betrokkenheid van de uitgenodigde ondernemingen waaruit bleek dat de migratie op dreef is gekomen: de voorafgaande analyses zijn afgerond en de eerste ontwikkelingen zijn aangevat. Voor het derde kwartaal van dit jaar kan men zich verwachten aan een vooruitgang in de migratie van de nationale naar de Europese domiciliëring.

Tot slot heeft de Nationale Bank de SEPA-pagina's op haar site uitgebreid door het aanreiken van herbruikbare communicatietools die federaties of individuele ondernemingen kunnen aanwenden om informatie door te geven aan hun achterban of leden.

Hierna volgt de planning van de Nationale Bank in het vlak van de SEPA-communicatie:

TABEL 2: Overzicht van de NBB-communicatie

Op de SEPA-pagina "Betalingssystemen": http://www.bnb.be/sepa/nl	
Informatiesessie	30/04/2013 Informatievergadering Big Billers 15/04/2013 Informatievergadering ERP/IT-providers 18/01/2013 Informatievergadering Big Billers 18/10/2012 Informatievergadering consumenten 08/06/2012 Informatievergadering ERP/IT-providers en accountants 03/05/2012 Informatievergadering federaties
Perscommuniqués	31/01/2013 Perscommuniqué één jaar voor de opstarting 13/09/2012 Perscommuniqué 4de vooruitgangsrapport
Publicaties SDD	Werking en migratie (ppt-presentatie) Beschrijving en procedure voor de migratie (folder Febelfin) Infolder Core Infolder B2B
Publicaties SDD	Stappenplan Infolder
Communicatie tools	One-pager: de migratie in de praktijk Algemene informatie over SEPA (ppt-presentatie) Juridisch kader van SEPA (ppt-presentatie) 4 Video's ECB

3.1.2 DE FINANCIËLE SECTOR

De Belgische banken hebben een reeks individuele maatregelen genomen om hun interne en externe klanten in te lichten over de impact van de SEPA-migratie: e-mails, aanpassing van de "home banking"-sites en organisatie van informatiesessies voor interne en externe klanten.

Krachtens artikel 79 van de Wet op de betalingsdiensten die, in het raam van het SDD-schema, de geldigheid van de DOM80-domiciliëringsmandaten bepaalt, moeten de betalingsinstellingen minstens twee maanden vóór datum de individuele wijzigingen in het beheer van de mandaten meedelen. Er zal een pragmatische aanpak gekozen worden om aan die vereiste te voldoen.

Verder heeft Febelfin, de Belgische federatie van financiële instellingen, sedert 2008 tal van acties ondernomen om haar leden, hoofdzakelijk in België actieve banken, in te lichten over de impact van de migratie naar de Europese betaalmiddelen. Sedert begin dit jaar werden deze acties nog opgevoerd door de verspreiding van folders met de voornaamste aandachtspunten van de migraties, gedetailleerde brochures over de formaten en wijzigingen in het beheer van de instructies en, tot slot, de organisatie van specifieke infosessies voor de Belgische banksector. Verder hebben de banken individuele initiatieven genomen om hun interne en externe klanten te informeren via e-mails, aanpassingen van hun "home banking" of nog, door de organisatie van infosessies voor hun klanten of interne diensten.

Op 1 februari 2013, precies één jaar voor de einddatum van de migratie, heeft de financiële sector in samenwerking met de Nationale Bank een perscommuniqué voor het grote publiek gepubliceerd.

De voornaamste punten hiervan werden samengebracht in onderstaande tabel:

TABEL 3: Overzicht van de FEBELFIN-communicatie

FEBELFIN - http://www.sepabelgium.be/nl	
Publicaties op website	<p>31/01/2013: http://www.febelfin.be/nl/het-aftellen-naar-de-verplichte-sepa-overstap-op-1-februari-2014-begonnen</p> <p>Beschrijving en procedure voor de migratie (folder Febelfin) - versie 02/2013 http://www.sepabelgium.be/files/SDD-brochure-version-3-1-Fev2013-nl.pdf</p> <p>Folder B2B http://www.sepabelgium.be/files/Folder-DOM-B&B-2013-NL.pdf</p> <p>Folder CORE http://www.sepabelgium.be/files/Folder-DOM-Core-2013-NL.pdf</p> <p>SEPA Direct Debits Return, Reject & Refund reason codes in CODA (verduidelijking bij de brochure) http://www.sepabelgium.be/files/SDD-reason-codes-version-dec-2011-nl-fr.pdf</p> <p>SEPA SDD Schemes http://www.sepabelgium.be/files/Shortcut%20to%20the%20SEPA%20Direct%20Debit%20Schemes.pdf</p> <p>link naar Rulebook http://www.europeanpaymentscouncil.eu/content.cfm?page=sepa_direct_debit_(sdd)</p>

3.1.3 DE ONDERNEMINGEN

Op het ogenblik van hun migratie naar de nieuwe Europese betaalinstrumenten hebben bepaalde ondernemingen op eigen initiatief communicatie-acties ondernomen, intern gericht naar hun personeel en extern naar hun klanten.

Zo stuurde een elektriciteitsleverancier samen met zijn facturen een folder naar zijn klanten. Op een infosessie van de Nationale Bank getuigde deze onderneming over haar ervaring bij de migratie naar de Europese domiciliëring. Dit jaar zal een kabeldistributiemaatschappij deelnemen aan de informatiesessie van de Nationale Bank en daarna intern infosessies organiseren om haar personeel voor te bereiden op de wijzigingen.

3.1.4 DE CONSUMENTEN

De Verordening over de einddatum omvat bijkomende maatregelen voor een betere bescherming van de consumenten bij het gebruik van de Europese domiciliëring. De consumentenverenigingen wensten hier dieper op in te gaan.

Voor de verbruikers en voor de consumentenverenigingen was de belangrijkste wijziging in de SEPA-migratie de overstap van het BBAN naar het IBAN. De voornaamste vereniging in het vlak van vertegenwoordiging en informatie van consumenten, Testaankoop, lichtte zijn achterban en lezers in via een internetpagina over SEPA. Thans is praktisch iedereen zich bewust van deze wijziging en lijkt een bijkomende inspanning inzake communicatie overbodig.

Met de Verordening over de einddatum en de bijkomende bepalingen ter bescherming van de consumenten bij het gebruik van Europese domiciliëringen, stelt Testaankoop voor om deze maatregelen verder te detailleren en de uitvoering ervan door de banken te onderzoeken. De internetpagina van Testaankoop wordt weldra bijgewerkt om rekening te houden met deze laatste elementen en in het magazine komt een specifiek artikel over het onderwerp aan bod.

3.2 IN EUROPA

De verschillende instellingen aan het hoofd van het SEPA-project hebben ook een reeks initiatieven genomen in het vlak van communicatie, dit om de migratie naar de Europese betalingsinstrumenten tegen 1 februari 2014 uiterlijk te verzekeren.

Naar aanleiding van zijn vergadering van 14 mei 2013 publiceerde ECOFIN³ recent een perscommuniqué (zie bijlage) waarin het nadenken van de einddatum voor de migratie naar de Europese overschrijvingen en domiciliëringen alsook het belang van de communicatie op de verschillende nationale niveaus worden onderlijnd om de bewustwording van enerzijds de kleine en middelgrote ondernemingen en anderzijds de openbare en lokale besturen aan te wakkeren. Via hetzelfde perscommuniqué spoort ECOFIN de nationale centrale banken, de ministers van financiën en de bankfederaties aan om hun communicatie over SEPA op te drijven via de algemene en de beroepspers, TV- en radiospots. Zoals blijkt uit een brief gericht aan de voorzitter van ECOFIN, en ondertekend door de heren Benoît Coeuré, lid van het directiecomité van de Europese Centrale Bank en Michel Barnier, Europees commissaris voor de binnenlandse markt en -diensten, werd dit perscommuniqué sterk gesteund door beide instellingen.

Verder publiceert de Europese Centrale Bank (ECB) een tabel met alle eigenheden van de migratie van de nationale betalingsinstrumenten (opties, uitzonderingen, ...) om de coherentie bij de realisatie van SEPA te bevorderen. Om de toegang tot de gedetailleerde informatie te vergemakkelijken werden aan de algemene tabel kwalitatieve commentaren en verwijzingen naar nationale documenten toegevoegd. Bovendien werkt de ECB de informatie over de verschillende nationale initiatieven inzake de communicatie rond het project regelmatig bij.

³ Raad voor Economische en Financiële Aangelegenheden, formatie van de Europese Economische Raad samengesteld uit de ministers van Financiën van de Lidstaten.

De ECB publiceert regelmatig statistieken bij over de opvolging van de migratie naar de Europese domiciliëringen en overschrijvingen. Onlangs publiceerde ze een eerste vooruitgangsrapport over de SEPA-migratie waarin⁴ een samenvattende staat opgenomen werd over de migratie in de SEPA-zone per type instrument en interveniërende partij. Met drie kleuren wordt de vooruitgang van het project gesymboliseerd. Hieruit blijkt dat bepaalde landen uit de SEPA-zone moeilijkheden hebben op alle betrokken sectoren te mobiliseren voor het project. In de meeste landen zal de migratie effectieve gebeuren tegen 1 februari 2014.

TABEL 4: Overzicht van de ECB-communicatie

ECB	
Migration SEPA	28/03/2013 Qualitative SEPA indicators per country on preparedness 21/03/2013 Eurosystem's first SEPA migration report → Press release
Speeches by Benoît Coeuré	15/04/2013 Harmonising cashless payments: the SEPA experience 21/11/2012 SEPA migration, innovation and change 15/11/2012 The euro as a trusted means of payment

Sedert verleden jaar vergadert een specifieke werkgroep rond SEPA-communicatie, bestaande uit 15 centrale banken, regelmatig om wederzijdse ervaringen uit te wisselen. In alle landen van de SEPA-zone worden op verschillende niveaus acties in het vlak van communicatie opgezet om het bewustzijn rond SEPA te vergroten en het dringende karakter ervan (1 februari 2014!) te versterken. Deze acties hebben de vorm aangenomen van TV- en radiospots, enquêtes bij consumenten of roadshows.

Ook de ECB en de EPC hebben heel praktisch op hun sites korte, algemene video's opgenomen over de voornaamste wijzigingen in het vlak van Europese domiciliëringen en overschrijvingen. De EPC publiceert, zoals u in onderstaande tabel kan zien, regelmatig artikels over de praktische kant van de SEPA-migratie voor de gebruikers en betalingsdienstenaanbieders.

⁴ <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/sepamigrationreport201303en.pdf>

TABEL 5: Overzicht van de EPC-communicatie

EPC - http://www.europeanpaymentscouncil.eu/content.cfm?page=sepa_credit_transfer - http://www.europeanpaymentscouncil.eu/content.cfm?page=sepa_direct_debit_(sdd)	
04-04-13	Late Movers: Learn to Love SEPA. There are Ten Months Left to Meet the 1 February 2014 Migration Deadline Mandated by European Union Law
07-03-13	The Long Road to Harmonisation: Transitional Arrangements in European Union Member States Permissible Under Regulation 260/2012 (the SEPA Regulation)
19-02-13	Get Ready for SEPA by 1 February 2014 and Get Inspired: Early Movers on the Demand Side Identify Best Practice – Part II (SEPA Direct Debit)
07-02-13	Get Ready for SEPA by 1 February 2014 and Get Inspired: Early Movers on the Demand Side Identify Best Practice – Part I
23-01-13	There is Only Plan A: Get Ready for SEPA in the Next Twelve Months in the Euro Area! Latest Data Shows Good Progress in the Corporate Sector Now Preparing for the 1.2.2014 Deadline

4 DE MIGRATIE NAAR DE SEPA CREDIT TRANSFER (SCT) EN DE SEPA DEBIT TRANSFER (SDD)

4.1 MIGRATIE NAAR DE EUROPESE OVERSCHRIJVING (SEPA CREDIT TRANSFER - SCT)

4.1.1 IN BELGIË

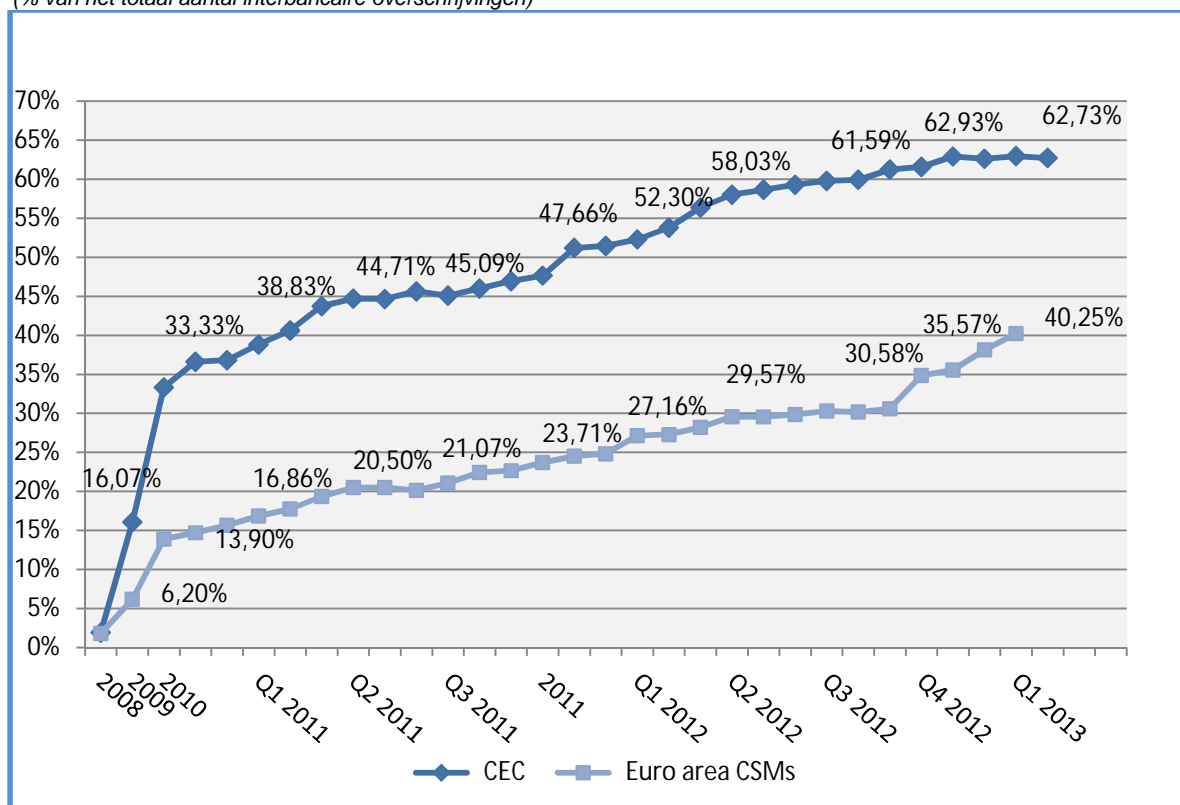
De Europese overschrijving is in België goed voor een marktaandeel van ongeveer 63 %, wat merkelijk meer is dan in de andere landen.

De overheden en de grote uitgevers van facturen zijn voor het merendeel gemigreerd, wat niet kan gezegd worden van sommige kleine en middelgrote ondernemingen.

Na de overheden heeft ook het merendeel van de grote uitgevers van facturen de migratie naar de SEPA-overschrijving in 2011 afgerond door systematisch een Europees overschrijvingsformulier bij hun factuur te voegen.

GRAFIEK 1: Overschrijvingen in het SEPA-formaat (2008 - maart 2013)

(% van het totaal aantal interbancaire overschrijvingen)

Bronnen: Europese Centrale Bank (ECB) en Uitwisselingscentrum en Verrekening (UCV)

Bovenstaande grafiek vergelijkt het volume Europese overschrijvingen, verwerkt door het Belgische retailbetalingssysteem (UCV), met dat van de Europese retailbetalingssystemen binnen de eurozone.

Terwijl de migratie in België reeds lang op dreef gekomen was, noteert men sinds begin 2013 een vertraging, ja zelfs een stagnering rond 63 %

De oorzaak van deze verzwakte tendens is het resultaat van meerdere factoren. Een groot deel van de ondernemingen, actief in de markt van softwares voor logistieke en financiële planning (ERP), heeft zijn producten aangepast in het raam van de SCT maar niet iedereen is klaar waardoor sommigen nog niet in staat zijn hun klanten SEPA-compatibele oplossingen aan te reiken. Bijgevolg moeten deze klanten wachten om de noodzakelijke interne aanpassingen door te voeren voor hun eigen migratie naar SCT. Waar de grotere bedrijven hun migratie naar de Europese overschrijving reeds geklaard hebben, blijken voornamelijk kleinere bedrijven met minder omvangrijke volumes hun migratie nog niet te hebben afgerond.

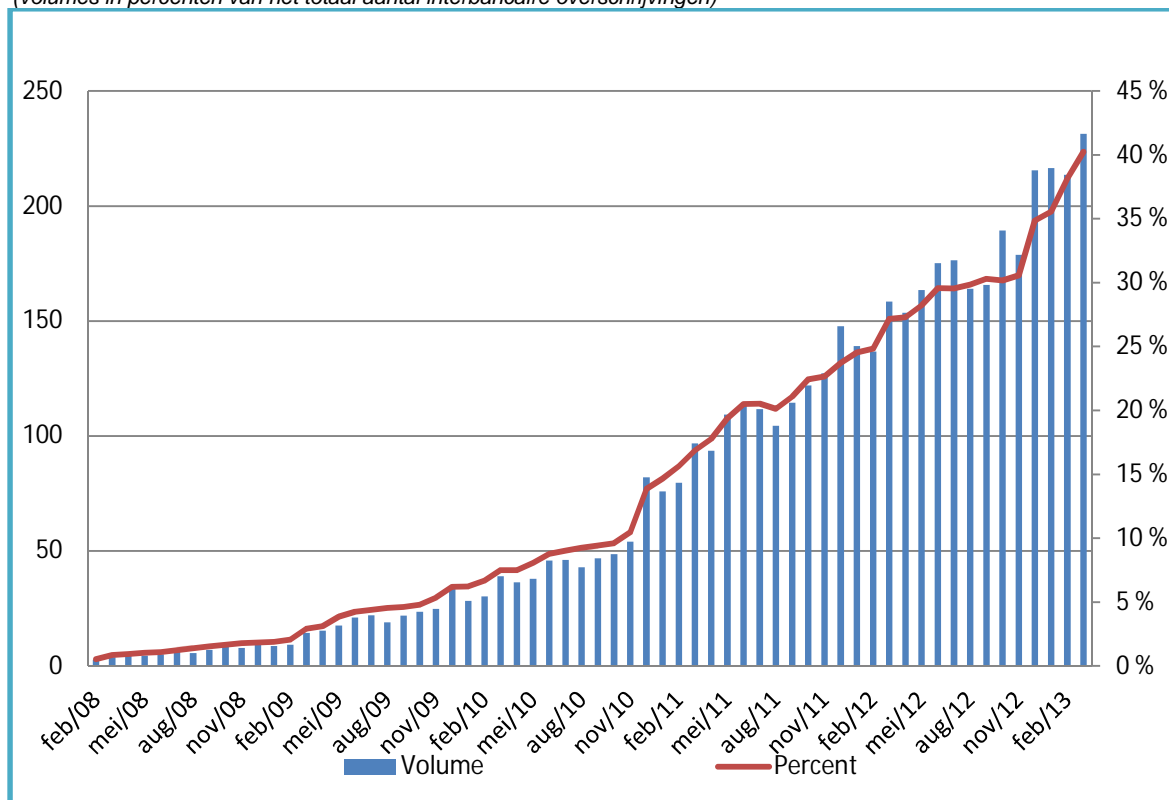
4.1.2 IN EUROPA

Ondanks de trage start op Europees vlak heeft de migratie naar de Europese overschrijving recent de wind in de zeilen gekregen. Deze evolutie, die in 2010 onder meer dank zij België een beduidende start nam, kende de laatste zes maanden een sterkere groei waardoor het aandeel van de overschrijvingen uitgevoerd in SEPA-formaat nu bijna 40 % bereikt.

De migratie naar de SCT voor alle landen van de SEPA-zone samen begon zéér langzaam en hun aandeel bleef tot eind 2010 onder de 10 %. Vanaf dan kwamen de eerste significatieve migraties tot stand. Eind vorig jaar stegen de cijfers door de beslissing van de Europese Commissie van maart 2012 betreffende een einddatum voor de migratie en de intensere communicatie die hierop volgde.

GRAFIEK 2: Overschrijvingen in het SEPA-formaat (2008 - februari 2013)

(volumes in percenten van het totaal aantal interbancaire overschrijvingen)

Bron: Europese Centrale Bank (ECB)

De meeste landen van de SEPA-zone zijn niet zozeer bekommerd over de migratie naar de Europese overschrijving omdat de voornaamste verandering voor de gebruiker bestaat in de aanpassing van de unieke referentie, dit is het gebruik van het IBAN in plaats van het "oude" rekeningnummer. Voor de betalingsdienstaanbieders is de migratie naar de ISO 20022 XML-standaard afgelopen en de interbancaire betalingsberichten zijn nu reeds conform met de bepalingen van de Europese Verordening.

Samengevat, op Europees niveau neemt de migratie naar de SCT vaart. Deze groei is zonder twijfel toe te schrijven aan de eenvoud van de SCT en de talrijke punten van overeenkomst met de bestaande nationale overschrijvingen. De verwerkingskettingen voor de Europese overschrijvingen zullen pas volledig geconformeerd zijn wanneer de banken al hun toeleveringskanalen zullen aangepast hebben aan de SEPA-karakteristieken en alle betalingsdienstgebruikers hun ERP-systeem zullen omgevormd hebben. Inderdaad, wanneer de conversie naar het XML20022-formaat aan de gebruikers aangeboden wordt kan de reconciliatieprocedure bemoeilijkt worden. Om dit te voorkomen beveelt de Europese Centrale Bank in haar voortgangsrapport over SEPA aan dat de betalingsdienstaanbieders hun toeleveringskanalen zouden compatibel maken voor SEPA-operaties, dit zo snel mogelijk en ten laatste voor het einde van het tweede kwartaal van 2013.

4.2 MIGRATIE NAAR DE EUROPESE DOMICILIËRING (SEPA DIRECT DEBIT-SDD)

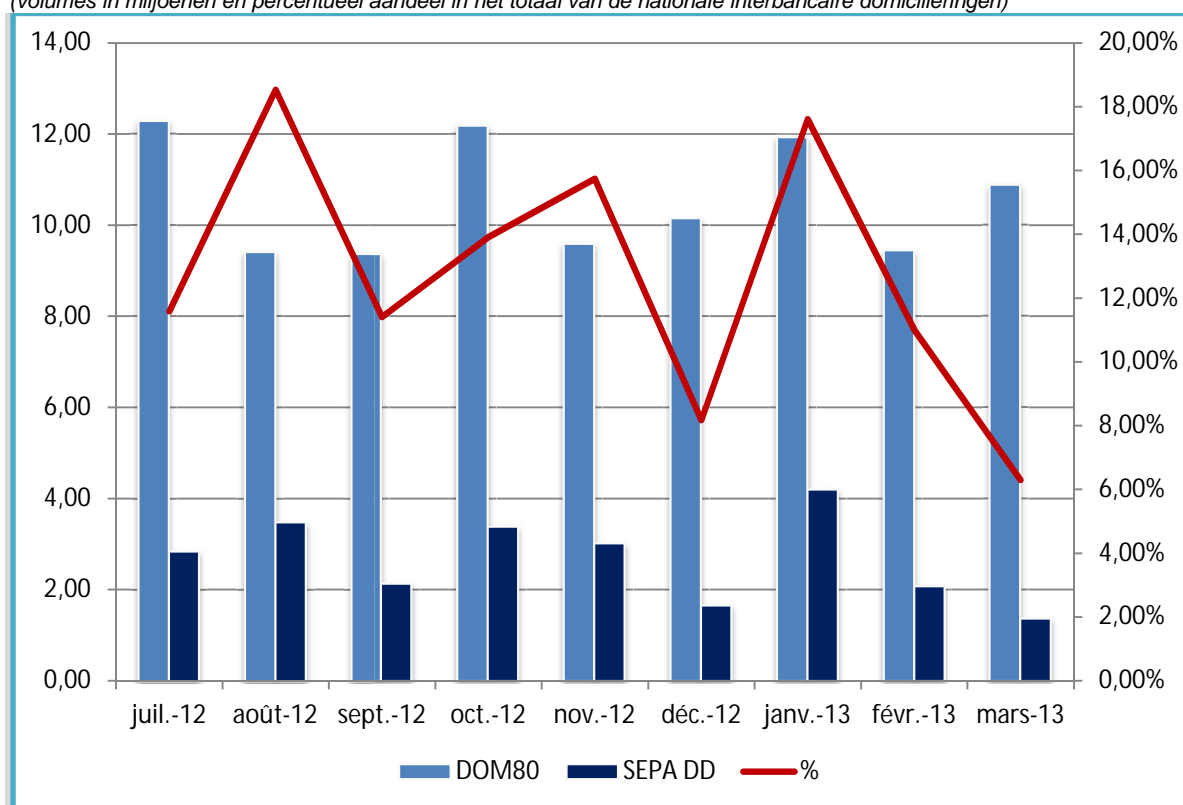
4.2.1 IN BELGIË

Na een zéér trage start van de Europese domiciliëring opteerde één van de voornaamste Belgische schuldeisers begin 2011 voor de Europese domiciliëring, waardoor het marktaandeel van de Europese domiciliëring in één beweging steeg tot een niveau schommelend van 12 tot 15 %.

De Europese domiciliëring ging op 1 november 2009 van start doch de migratie was de eerste twee jaar beduidend zwak. Midden november 2011 begon één van de voornaamste Belgische schuldeisers (actief in de energiesector) zijn nationale domiciliëringen (DOM80) om te zetten naar Europese domiciliëringen. Eén maand later waren alle klanten met succes gemigreerd naar het Europees formaat. Door deze specifieke migratie werden in december 2011 19 % van alle Belgische domiciliëringen uitgevoerd in SEPA-formaat. In de loop van 2012 schommelde dit cijfer tussen 6 en 19 % in functie van het aantal door deze schuldeiser geïnde domiciliëringen. Sedertdien werden geen andere beduidende migraties genoteerd.

GRAFIEK 3: Nationale domiciliëringen in het SEPA-formaat (juli 2012 - maart 2013)

(volumes in miljoenen en percentueel aandeel in het totaal van de nationale interbancaire domiciliëringen)

Bronnen: Europese Centrale Bank (ECB) en Uitwisselingscentrum en Verrekening (UCV)

Een grote uitdaging in de Belgische migratie naar de Europese domiciliëring is de overdracht van de mandaten. De Nationale Bank heeft een centraal bestand op poten gezet voor de overdracht van de mandaten van de bank van de klant naar de schuldeiser.

Bij nationale domiciliëringen werden de mandaten beheerd door de bank van de betaler. Bij het SDD-schema worden het beheer en de archivering van de mandaten uitgevoerd door de schuldeiser. Voor de klanten is deze migratie volledig transparant en hun rechten gekoppeld aan de nationale domiciliëringen blijven gevrijwaard. Om de overdracht van alle DOM80-mandaten naar het Europese schema vlot en veilig te laten verlopen en om te verhinderen dat miljoenen mandaten opnieuw moeten ondertekend worden heeft de Nationale Bank een centraal bestand voor de overdracht van mandaten uitgewerkt. De informatie wordt door de bank van de betaler naar het centrale bestand gestuurd, waar het IBAN en de BIC eraan worden toegevoegd. Hierna kan de bank van de leverancier de mandaatgegevens opvragen en uitwisselen met haar klanten. Op basis van dit bestand kan worden vastgelegd dat momenteel 15 kleinere bedrijven hun migratie naar de SDD achter de rug hebben en dat 66 andere gevraagd hebben om geen DOM80-mandaten meer te openen en uitsluitend met de nieuwe SDD-mandaten te werken omdat zij volop in het migratieproces zitten.

De ondernemingen zijn begin dit jaar gestart met de analyse en de ontwikkelingen. Verwacht wordt dat zij in het derde kwartaal van dit jaar zullen migreren. Een groot aantal ondernemingen actief in de sector van de logistiek en financiële planning (ERP) moeten hun producten nog aanpassen om ze compatibel te maken met de nieuwe SDD-standaarden.

De grote ondernemingen zijn begin dit jaar gestart met de analyse en de ontwikkelingen. Verwacht wordt dat zij in het derde kwartaal van dit jaar zullen migreren.

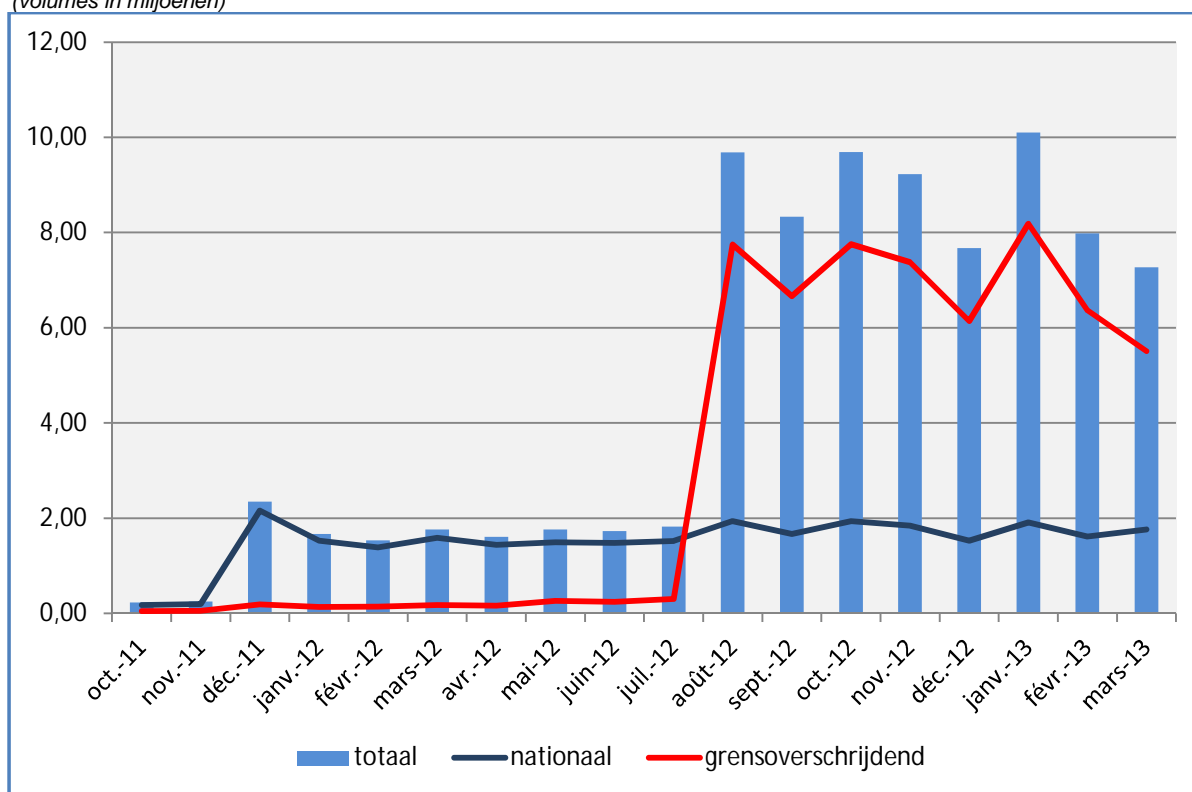
Specifiek voor de ERP-leveranciers wordt momenteel een grootschalige enquête gehouden om hun voortgang in het vlak van de migratie naar de Europese domiciliëring te meten en de noden in te schatten voor de integratie van deze wijzigingen in de informatica-programma's die reeds door de ondernemingen worden gebruikt.

Wanneer de spreiding van de domiciliëringen ingevorderd door Belgische schuldeisers bekeken wordt volgens de bestemming (Belgisch of grensoverschrijdend), dan wordt duidelijk dat het gros van de invorderingen (ongeveer 80 %) verloopt via het debet van een rekening in het buitenland.

Dit is uitsluitend mogelijk door de totstandkoming van de Europese domiciliëring. Het gaat immers niet over de migratie van bestaande domiciliëringen maar wel over nieuwe SDD-mandaten. Dit toont de reële, concrete mogelijkheden die SEPA biedt.

GRAFIEK 4: Nationale en grensoverschrijdende SDD (oktober 2011 - maart 2013)

(volumes in miljoenen)

Bron: EBA Clearing (schattingen voor augustus - september 2012)

In het vlak van de verhouding tussen het SDD Core- en SDD Business-schema worden in België meer dan 1,8 miljoen bewegingen per maand genoteerd, waarvan 90.000 B2B-operaties. Dit schema, bestemd voor de niet-consumenten, bestond vroeger niet en vult duidelijk een leemte in de markt op. Verschillende grote bedrijven (voornamelijk in de brandstofsector) migreerden naar het B2B-schema en vorderen sedertdien de betaling van hun dagelijkse leveringen in via het Europees formaat.

4.2.2 IN EUROPA

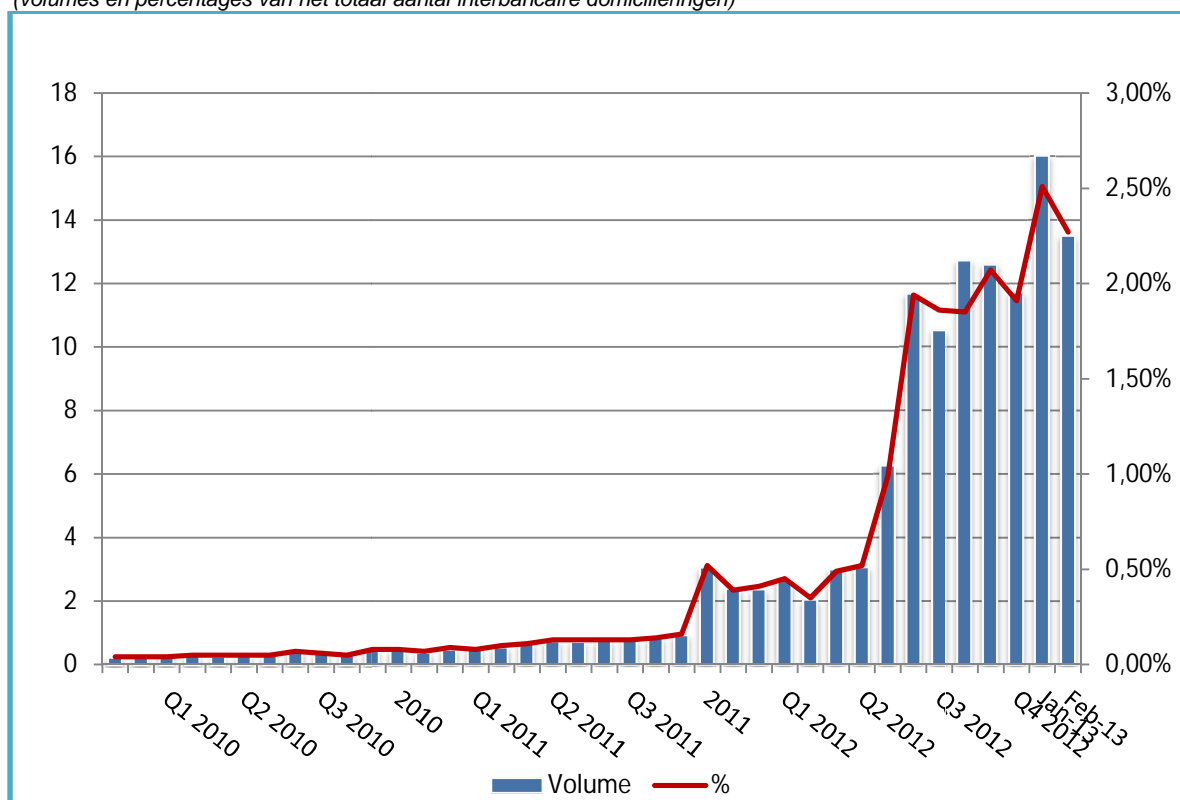
Op Europees vlak sputtert de migratie naar de Europese domiciliëring nog steeds. België is veruit de koploper in het gebruik van de Europese domiciliëringen dankzij de migratie in 2011 van één van de voornaamste Belgische factureerders.

Op Europees niveau verloopt de migratie naar de Europese domiciliëring nog steeds aarzelend. Gezien de populariteit van de domiciliëringen in landen als Duitsland, Spanje, Frankrijk, Nederland en Oostenrijk, enerzijds, en de belangrijke ontwikkelingen nodig voor deze migratie anderzijds, is het nodig om snel ingrijpende maatregelen te treffen. Inderdaad, een laattijdige migratie kan de reputatie van dit nieuwe betaalschema onomkeerbaar schaden.

Daarom dringt de Europese Centrale Bank er in haar vooruitgangsrapport over de SEPA-migratie op aan dat een beduidend deel van de nationale domiciliëringen voor het einde van het derde kwartaal van 2013 moet gemigreerd zijn. Om een belangrijke stap voorwaarts in deze migratie te realiseren moeten de betalingsdienaars niet alleen hun toevoerkanalen aanpassen maar ook zelf bijdragen tot de familiarisering van hun klanten (of ze gedebiteerde dan wel schuldeiser zijn) met de technische, commerciële en wettelijke aspecten verbonden aan de migratie naar SDD.

GRAFIEK 5: Domiciliëringen in het SEPA-formaat (2009 - februari 2013)

(volumes en percentages van het totaal aantal interbancaire domiciliëringen)

Bron: ECB

In bovenstaande grafiek wijst de stijging van de cijfers op de migratie van één van de grootste factureerders van het land. Natuurlijk heeft deze migratie slechts een beperkte invloed op het aandeel van de Europese domiciliëringen in heel Europa dat, met 0,5 %, marginaal blijft. Het is vooral door de komst van de internationale domiciliëringen dat het aantal domiciliëringen in SEPA-formaat gestegen is. Uit de gesprekken tussen de afgevaardigden van de verschillende centrale banken blijkt dat in het tweede semester van dit jaar, een belangrijke stijging in de migratie naar de Europese domiciliëringen zal plaatsvinden.

4.2.3 HET ELEKTRONISCH MANDAAT

Vele Belgische ondernemingen wachten met ongeduld op de invoering van een elektronisch mandaat om de verwerking en archivering van gegevens met betrekking tot de Europese domiciliëring te versoepelen.

In het SDD-schema worden het beheer en de archivering van de mandaten door de schuldeiser en niet langer door de bank van de betaler waargenomen. De invoering van het elektronisch mandaat moet deze voor de ondernemingen nieuwe taak gemakkelijker maken. De Belgische banken en het EPC zijn zich hiervan bewust en werken aan de operationele en juridische basis voor een correct werkend schema voor e-mandaten.

Binnen Febelfin, de Belgische federatie van banken, werd een werkgroep samengesteld om oplossingen te zoeken die het best beantwoorden aan de verwachtingen van de Belgische ondernemingen. De bevindingen worden binnenkort verwacht.

Op Europees niveau zal het EPC gelijkaardig werk verrichten om een model van elektronisch mandaat op te stellen dat beantwoordt aan de noden van de markt.

5 DE GOVERNANCE VAN HET PROJECT

De SEPA-council is momenteel op Europees vlak het hoogste orgaan voor de opvolging van de SEPA-migratie. In de loop van de maand juni zullen het doel en de opdrachten van de SEPA-council herzien worden door de Europese Commissie.

Tot op heden staat de SEPA-council in voor de begeleiding van de SEPA-migratie op Europees niveau. Dit orgaan werkt onder het voorzitterschap van de Europese Centrale Bank (ECB) en de Europese Commissie. Eén van de opdrachten van dit orgaan is er over te waken dat het geheel van de actoren in Europa bij de overgang naar SEPA betrokken wordt.

Momenteel beraden de leden van de SEPA-council zich over de noodzaak om hun werkmandaat aan te passen. Dit mandaat is thans beperkt tot de verwezenlijking van SEPA door het samenbrengen van de hoogste instanties van alle bij de migratie betrokken partijen en door het nastreven van een consensus voor de volgende stappen in de migratie naar SEPA.

De SEPA-council zou moeten omgedoopt worden tot "Europese Raad voor detailbetalingen". Die naamsverandering reflecteert een ruimere opdracht dan die van de huidige SEPA-council. In de toekomst zou de SEPA-council meer een sturend orgaan moeten zijn dat strategische beslissingen op hoog niveau neemt en probeert uiteenlopende standpunten te verzoenen. Op een lager niveau zouden werkgroepen gecreëerd worden die zich over specifieke vragen buigen. De nadruk zou gelegd worden op de samenwerking in hoofdzaak tussen de marktspelers maar ook tussen de Europese Commissie en het Eurosysteem die een raadgevende rol zouden spelen inzake de te volgen strategie. EPC, als eigenaar van de SCT- en SDD-schema's, zou belast zijn met het onderhoud en beheer van de schema's.

De Europese Commissie zou samen met de publicatie van de herziene Richtlijn betreffende de betalingsdiensten en de Verordening voor de interchange fees voor kaartoperaties, het ontwerp inzake deze nieuwe governance moeten publiceren.

Terwijl voor de toekomstige Europese Raad voor detailbetalingen een strategische beslissingsrol op Europees niveau weggelegd is, zullen de expertise, de kennis en de contacten met de verschillende actoren zich eerder op het nationale niveau situeren. Daarom werden binnen de landen van de SEPA-zone entiteiten belast met het maatschappelijk overleg om de gegevensuitwisseling tussen het Europees niveau en de nationale niveaus te bevorderen. Binnen deze "SEPA Programme Management Offices" worden de onderhandelingen rond strategische kwesties in verband met de migratie van de detailbetalingen georganiseerd. In lijn met de evolutie op het Europees niveau, moeten de nationale entiteiten in de toekomst een bredere scope hebben en hun mandaat openstellen voor onderzoek en ontwikkeling in het domein van innovaties in het detailbetaalverkeer, standaarden in de betaalinstructies voor betalingen per kaart enz.

6 DE TOEKOMST VAN SEPA

6.1 HERZIENING VAN DE RICHTLIJN OVER DE BETALINGSDIENSTEN

Het doel van de Richtlijn betreffende de betalingsdiensten⁵ is de volledige harmonisering van de markt voor betalingen. Door de evolutie in de markten zal de Europese Commissie samen met haar voorstel voor een nieuwe governance een herziening van deze Richtlijn publiceren.

In het raam van deze herziening worden momenteel meerdere pistes bewandeld.

Om het verschil in de verwerking van de verschillende soorten betalingen maximaal te beperken stelt de Commissie voor om het toepassingsveld van de Richtlijn betreffende de betalingsdiensten uit te breiden naar de betalingen waarvan slechts één luik in euro verloopt ("one leg"), t.t.z. betalingen tussen de eengemaakte markt en de rest van de wereld.

Er bestaat momenteel een Richtlijn voor de operaties met elektronisch geld ("e-money directive"). Naar verluidt kan deze Richtlijn gemakkelijk geïntegreerd worden in de Richtlijn betreffende de betalingsdiensten en is het concept ervan voor verdere harmonisatie vatbaar.

Door de evolutie van de transacties en van de betalingsmiddelen rijzen vragen over de toegang tot de bankrekeningen, o.a. via het internet, meer bepaald in het vlak van veiligheid, informatie, bescherming van het privéleven, gegevensbescherming en verantwoordelijkheid. Het project voor de herziening van de Richtlijn bepaalt regels voor toegang tot betaalrekeningen, veiligheidsvoorzieningen voor betalingen en meer precies voor betalingen via het internet met kaarten of via sites aangeboden door betalingsdienstaanbieders.

Het externe analysewerk werd in februari van dit jaar afgerond. In april werd een interne consultatieronde bij de Commissie gestart en werd werk gemaakt van de vertalingen. Een voorstel tot herziening van het richtsnoer wordt tegen juli van dit jaar verwacht en zal daarna besproken worden om de voorgestelde harmonisatie zo efficiënt mogelijk te maken. Tot slot volgt de goedkeuring door het Europees Parlement en door de Raad.

6.2 VERORDENING BETREFFENDE DE UITWISSELINGSKOSTEN VOOR KAARTTRANSACITIES

Tegelijk met de publicatie van het voorstel tot herziening van de Richtlijn betreffende de betaalmiddelen zal de Commissie een nieuwe Verordening voorstellen om de uitwisselingskosten voor kaarttransacties wettelijk te bepalen.

De Europese Commissie hoopt door het bepalen van duidelijke regels inzake uitwisselingsvergoedingen en dus met het wegnemen van onzekerheden in verband met de investeringsmogelijkheden, de komst van een Europees kaartschema aan te moedigen dat de concurrentie kan aangaan met bestaande internationale kaartschema's. Inderdaad, sedert de start van het SEPA-project opperen de Europese autoriteiten het idee dat het migratieproces naar SEPA zal uitmonden in een Europees schema voor betaalkaarten. Doch, ook al is de markt van de betaalkaarten voldoende groot om meer concurrentie toe te laten, moet in de feiten vastgesteld worden dat er in dit vlak weinig vooruitgang geboekt is.

⁵ Naar Belgisch recht omgezet door de Wet van 10 december 2009 betreffende de betalingsdiensten en de Wet van 21 december 2009 betreffende het statuut van de betalingsdienstaanbieder, de toegang tot het beroep van betalingsdienstaanbieder en de toegang tot de betalingssystemen.

Deze Verordening, evenals de herziening van de Richtlijn betreffende de betalingsdiensten, werden naar aanleiding van de publicatie van de Single Market Act II in oktober 2012 in de begeleidende mededeling als prioritair bestempeld.

6.3 DE EUROPESE BETAALKAART

De werkzaamheden van de Europese Commissie in het raam van de reglementering van de uitwisselingsvergoedingen voor kaarttransacties niet te na gesproken hopen de Europese instellingen dat de harmonisatie van de regels inzake certificatie, het gebruik van standaarden en het aanbod van diensten door de markt zal gerealiseerd worden.

Inzake de certificatieregels schijnt in de SEPA-zone een zekere harmonisatie op dreef te komen. Voor wat betreft de kaarten en terminals lijken de certificatieregels op één lijn te komen zowel wat de inhoud van de certificatie aangaat als wat de instellingen betreft die de certificatie uitvoeren.

Ofschoon de markt nog andere communicatiestandaarden gebruikt dan de ISO20022-norm die voor SEPA is vooropgesteld, richt zij zich onvermijdelijk tot het gebruik van de overeenstemmende XML-standaarden. Maar de ontwikkelingen nodig voor de uitvoering van deze migratie zijn omvangrijk en ingewikkeld en kunnen slechts worden doorgevoerd na een diepgaande analyse van het project door de verschillende betrokken partijen.

Tot slot lijkt in het vlak van de aangeboden diensten voor het uitvoeren van kaartbetalingen een zekere standaardisering gevolgd te worden. Het betreft hier enkel "basisdiensten" die geen invloed hebben op de meer gedetailleerde en geavanceerde niveaus.

6.4 VERNIEUWINGEN

SEPA zal niet eindigen bij de migratie van de domiciliëringen en overschrijvingen naar hun Europese evenknie. De evolutie naar een steeds meer geïntegreerde Europese markt voor betalingen zal van nabij moeten gevolgd en gestimuleerd worden zowel op Europees als op nationaal vlak.

Dit is trouwens de reden waarom de Europese Commissie begin dit jaar een specifieke rondvraag over de "nieuwe" betaalmiddelen gehouden heeft. De Commissie streeft zodoende naar het vastleggen van de verwachtingen en noden van de verschillende actoren in de markt van de betalingen, meer bepaald voor wat betreft de toekomst van SEPA, de kaartbetalingen en de internet- en mobiele betalingen.

De constante groei van de online-betalingen ("e-payments"), de betalingen via mobiele telefoon ("m-payments") en vooral de veralgemening van de "smartphones" hertekenen het betalingslandschap en leiden tot nieuwe betaaltoepassingen zoals de elektronische portemonnee of de toepassingen voor betalingen via mobiele telefoon. De Commissie wenst in deze te evalueren in hoeverre de SEPA-betalingmiddelen als grondslag kunnen dienen voor meer geïntegreerde en veilige innovaties in het vlak van betalingen. De antwoorden op de rondvraag, die tot april 2012 liep, werden gepubliceerd en kunnen via internet geraadpleegd worden⁶. De eerste samenvattingen worden weldra verwacht en zullen toelaten prioriteiten te stellen in het toekomstig overleg betreffende de te volgen prioriteiten inzake detailbetalingen.

⁶ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/cim/index_en.htm

7 BESLUIT

De migratie van de domiciliëringen en de overschrijvingen naar hun Europees equivalent moet tegen 1 februari 2014 gerealiseerd zijn.

België zal geen enkele uitzondering vragen. De hele Belgische bankgemeenschap biedt haar klanten sedert januari 2008 Europese overschrijvingen aan en sedert november 2009 Europese domiciliëringen in hun basisversie, en, voor een groot deel van de bankgemeenschap ook in de Business-to-Businessversie.

Terwijl **de migratie naar de Europese overschrijving voor België stagneert rond 63 %** stijgt zij aanzienlijk voor het geheel van de landen die vertraging opgelopen hadden. Na een zéér trage start van de Europese domiciliëring opteerde eind 2011 één van de grootste Belgische schuldeisers voor de Europese domiciliëring waardoor haar marktaandeel in één keer steeg naar 12 à 15 %. De grote ondernemingen hebben begin dit jaar hun procedures gestart voor de analyse en ontwikkeling van de migratie. **Door de complexiteit van deze procedure zal het merendeel van de grote ondernemingen pas in het derde kwartaal van dit jaar migreren waardoor nieuwe evoluties in de migratiepercentages verwacht mogen worden.** Een groot deel van de ondernemingen actief in het vlak van de logistieke en financiële planning (ERP) moet echter zijn producten nog omvormen om compatibel te zijn met de nieuwe SDD-standaarden.

Om de bekendheid van het project en de weerslag ervan voor eenieder ruchtbaar te maken werden in het vlak van de communicatie een reeks maatregelen getroffen.

Daar de einddatum voor de migratie van overschrijvingen en domiciliëringen naar hun Europees equivalent met rasse schreden nadert, wordt de aandacht van iedere deelnemer in dit migratieproces aangescherpt en gericht op de nog te leveren inspanningen. Door het publiceren van een einddatum voor het SEPA-project via een Europese Verordening verloopt de communicatie nu vlotter en directer. Zo werden op nationaal en internationaal vlak een reeks maatregelen op het getouw gezet om het project te promoten.

Op Europees vlak noteren we vooral de publicatie door de Europese Centrale Bank van het eerste vooruitgangsrapport over de migratie naar SEPA en de oprichting van een specifieke werkgroep voor het delen en verspreiden van nationale informatie. ECOFIN publiceerde zeer onlangs, meer bepaald naar aanleiding van zijn vergadering van 14 mei 2014 een persmededeling waarin het naderen van de einddatum voor de migratie naar Europese overschrijvingen en domiciliëringen onderlijnd werd. Tegelijk werd het belang van de communicatie op nationaal vlak onderstreept om de ruchtbaarheid van het project specifiek voor kleine en middelgrote ondernemingen en voor openbare en lokale besturen te vergroten.

In België heeft de financiële sector zijn communicatie naar de klanten toe nog opgedreven. FEBELFIN, de Belgische bankenfederatie, heeft sedert 2008 tal van acties opgezet om haar leden, in hoofdzaak in België actieve banken, bewust te maken van de weerslag van de migratie naar de Europese betaalmiddelen. Hierop hebben de banken een reeks individuele initiatieven genomen om hun externe en interne klanten in te lichten, dit via e-mails, bijwerking van de "home banking" of nog, het organiseren van informatiesessies bij interne of externe klanten.

De Nationale Bank heeft in haar rol van SEPA-promotor het aantal vergaderingen gericht op welbepaalde stakeholder opgedreven om beter op hun specifieke vragen te kunnen antwoorden. Verder heeft zij op haar website de SEPA-pagina uitgebreid door het aanbieden van meerdere communicatiemiddelen die kunnen overgenomen worden door de federaties of individuele ondernemingen om de informatie intern of naar andere personen door te spelen.

Daarenboven hebben sommige ondernemingen het moment van hun migratie naar de nieuwe Europese betaalmiddelen aangegrepen om privé communicatieacties op te zetten.

Naar aanleiding van de publicatie van de einddatum voor de migratie en de bijkomende beschermingsmaatregelen voor de consumenten bij het gebruik van de Europese domiciliëringen stellen de vertegenwoordigers van de consumenten voor om deze maatregelen te detailleren en

hun uitvoering ervan door de banken te onderzoeken. Hierover zal weldra een artikel verschijnen in hun magazine.

Ieder van de sectoren betrokken bij dit project heeft thans een reeks beslissingen getroffen in het vlak van de individuele of sectorale communicatie teneinde de informatie nodig voor een succesvolle migratie op 1 februari 2014 zo goed mogelijk door te geven. **Nu moet nog het bereik van deze initiatieven geëvalueerd worden bij alle betrokken actoren en, in het bijzonder, bij de kleine en middelgrote ondernemingen.**

De Europese Commissie zal weldra haar ontwerp tot herziening van de SEPA-Governance publiceren en de opdrachten van de toekomstige Europese Raad voor detailbetalingen uitbreiden.

De Europese Commissie heeft, steeds met het doel om de wijzigingen voortvloeiend uit de migratie naar de Europese overschrijvingen en domiciliëringen beter te begeleiden maar ook **in het raam van de uitdagingen verbonden aan een optimale harmonisatie van de detailbetaalmiddelen, het initiatief genomen om de governance van het project te herzien.** De SEPA-Raad zou moeten omgedoopt worden tot "Europese Raad voor de detailbetalingen" om zo een bredere opdracht dan vandaag te definiëren. In de toekomst zou de Raad eerder een sturende rol vervullen door op het hoogste machtsniveau strategische beslissingen te treffen door de standpunten te verzoenen. Een tweede niveau zou bestaan uit specifieke werkgroepen die rond welbepaalde onderwerpen gaan werken.

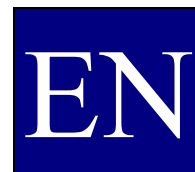
1 februari 2014 is inderdaad niet het eindpunt van het SEPA-project. **De migratie naar de Europese domiciliëringen en overschrijvingen is slechts een stap naar de harmonisatie van de detailbetalingen.** Vorig jaar heeft de Europese Commissie haar eerste werkzaamheden opgestart voor de herziening van de Richtlijn betreffende de betaalmiddelen teneinde rekening te houden onder andere met bepaalde regels voor de toegang tot betaalrekeningen of veiligheidsmaatregelen voor betalingen zoals internetbetalingen, kaartbetalingen of betalingen via sites aangeboden door betalingsdianstaaubieders. Verder heeft de Europese Commissie begin vorig jaar een rondvraag georganiseerd specifiek over "nieuwe" betaalmiddelen.

1 februari 2014 mag dan al als mijlpaal gelden in de harmonisatie van de betaalmiddelen, de evolutie naar een vernieuwende en geïntegreerde Europese betalingsmarkt gaat verder en wordt zowel op nationaal als internationaal vlak gestimuleerd.

BIJLAGE: PERSCOMMUNIQUÉ ECOFIN

**COUNCIL OF
THE EUROPEAN UNION**

Council conclusions on SEPA (Single Euro Payments Area)

*3238th ECONOMIC and FINANCIAL AFFAIRS Council meeting
Brussels, 14 May 2013*

The Council adopted the following conclusions:

"The Council:

1. REITERATES its support for the aim of the Single Euro Payments Area (SEPA): to achieve an integrated, competitive and innovative internal market for retail payment services in euro in the EU and where no distinction between cross-border and national payments in euro is made.
2. WELCOMES the successful entering into force of Regulation (EU) No 260/2012 on 31 March 2012 which sets an end-date for migration from national credit transfer and direct debit schemes to harmonized SEPA credit transfer (SCT) and SEPA direct debit (SDD) schemes by 1 February 2014 for payments in euro in euro area Member States; and CONFIRMS that this is a significant step towards a truly integrated market for retail payments in euro.
3. REGRETS that the current SEPA migration in Member States, with few exceptions, is far from being complete (as identified by a recent report of the European Central Bank). RECOGNISES that of all SEPA participants SMEs, small public administrations and local authorities are the least aware about SEPA migration and the least prepared for actual migration; and NOTES that some stakeholders seem to be planning for a late SEPA migration and therefore may be exposed to undue operational risks impacting smooth handling of payments.

P R E S S

4. STRESSES that the end date for migration to SCT and SDD is rapidly approaching and that immediate efforts are required by all market participants to complete the SEPA migration in euro area Member States by 1 February 2014, where applicable; UNDERLINES that the provisions of Regulation (EU) No 260/2012 have to be fully respected by all market participants in euro area Member States; and EMPHASISES that competent authorities should cooperate intensively, on a national and international level, to ensure effective and harmonized compliance with the Regulation.
5. UNDERLINES that end-users such as “big billers”, SMEs and public administrations have their own responsibility to ensure SEPA migration. STRESSES that all payment orders which are not submitted in the format requested by Regulation (EU) No 260/2012 after 1 February 2014 may not be processed by all Payment Service Providers in euro area Member States, which otherwise would be sanctioned; and INVITES merchants, corporates, SMEs and public administrations to immediately take the necessary concrete internal steps for becoming ready for SEPA in adapting their information systems accordingly and communicating their IBAN details when invoicing customers, where applicable.
6. CALLS upon all Member States to significantly intensify communication measures primarily at national level to eliminate existing public awareness gaps, especially vis-à-vis SMEs, small public administrations and local authorities; INVITES euro area National Central Banks, Ministries of Finance and other competent authorities, national banking federations and individual banks to enhance Communication activities on SEPA migration before summer 2013 through all relevant media channels, e.g. general press, professional press, billboard advertising, radio or TV, where these have not been successfully initiated already. INVITES the European Commission and the European Central Bank to provide assistance and advice to the best of their abilities to fully support the SEPA migration process and to call on SEPA Council members to step up communications to their constituencies about the importance of respecting the deadline for SEPA migration.
7. STRESSES that concrete and specific actions are of high importance beside general information campaigns in order to ensure that the information really reaches those SEPA participants which are not aware of or prepared for SEPA at this stage.
8. CALLS on banks and other payment service providers to familiarise end-users on technical, business and contractual issues related to SEPA migration (e.g. familiarize consumers with new SEPA features such as the IBAN) and to provide substantial assistance in order to facilitate their migration efforts; and ENCOURAGES banks to provide for individual information letters addressed to their clients, particularly corporates including SMEs, for raising awareness on SEPA and explaining what it entails in terms of necessary adaptations.
9. INVITES chambers of commerce, professional organisations such as e.g. those representing accountants as well as associations representing local authorities or cities to reach out to their constituencies or clients and providing them with specific information about SEPA."